

แนวทางการวิจารณ์และประเมินการฝึกพูดแบบเตรียมตัว

บทที่ 13 การอ่านแบบพูด

ประเด็นที่พิจารณา	ดี (เกินเกณฑ์)	พอใช้ (ผ่านเกณฑ์)	ต้องปรับปรุง (ตกเกณฑ์)
ทักษะเบื้องต้น :			
1. การแต่งกาย (เสื้อผ้า, รองเท้า, เครื่องประดับ...)	สะอาด, เรียบร้อย, สุภาพ ตามหลักสากล เหมาะสมกับ ตัวผู้พูด, โอกาส และสถานที่	สะอาด, เรียบร้อยพอควร ไม่ค่อยเหมาะกับโอกาสและ สถานที่ แต่ยังพออนุโลมได้	ไม่เรียบร้อยหรือไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมกับการปรากฏ กายต่อที่ชุมชน (ดูขัดตา)
2. การปรากฏกาย	เข้าสู่แท่นอย่างสง่าผ่าเผย, ทักทายต้องครบถ้วน, ยืนตัว ตรง มือวางแท่น	เข้าสู่แท่นงามสง่าพอควร, ทักทายต้อง, ยืนตัวตรง มือ วางแท่น, ปรับไมค์ครั้งเดียว	เข้าสู่แท่นดูไม่ค่อยมั่นใจ, ทัก ทายครบถ้วน, ยืนค่อมตัว พักขา หรือเท้าแท่น, จับไมค์บ่อย
3. อาการประหม่า	ไม่สามารถสังเกตเห็นเลย ตลอดการพูด	สังเกตเห็นในบางช่วงแต่ไม่ รบกวนการพูดมากนัก	สังเกตเห็นเกือบตลอดเวลา และมีมากจนรบกวนการพูด
4. ลักษณะ โครงสร้างของ สุนทรพจน์	แบ่งการพูดเป็นคำนำ เนื้อหา และสรุปชัดเจน, จัดเวลาให้ แต่ละส่วนอย่างเหมาะสม, ทั้ง 3 ส่วนสอดคล้องกัน	โครงสร้างชัดเจนพอควร ยัง พอจะเห็นคำนำและบทสรุป, คำนำหรือบทสรุปยาวหรือสั้น ไป, ทั้ง 3 ส่วนสอดคล้องกัน	ไม่มีโครงสร้าง, ขาดคำนำ หรือขาดบทสรุป, โครงสร้าง ทั้ง 3 ส่วนมีส่วนใดส่วนหนึ่ง ไม่สอดคล้องกัน
5. ลักษณะการใช้ ภาษา ประกอบการพูด	ใช้ได้เหมาะสมและเหมาะ- เจาะ, ดูเป็นธรรมชาติ, เน้น ย้ำหรือแสดงภาพพจน์ได้ดี	ใช้พอสมควร, อาจดูไม่ค่อย เป็นธรรมชาติ แต่เน้นย้ำ หรือแสดงภาพพจน์ได้ดี	ไม่ใช่เลยหรือใช้มากจน สับสน ใช้ไม่สอดคล้องกับ เนื้อหา, ดูไม่เป็นธรรมชาติ
6. คุณภาพของ เสียงและจังหวะ การพูด	ปรับระดับทึม-แหลม, พลัง ดัง-เบา, อัตราเร็ว-ช้า, ทั้ง จังหวะหยุดและเน้นคำได้ดี	ส่วนใหญ่ใช้พลังและระดับ เสียงได้ค่อนข้างดี ความเร็ว และจังหวะพอเหมาะ	ใช้เสียงโทนเดียวหรือดังคงที่, ปรับเร็วช้าไม่เหมาะ จังหวะ หยุดหรือเน้นคำผิดพลาด
7. การกวาด/สบตา	ทั่วถึงทั้งห้องและตลอดเวลา, ดูเป็นธรรมชาติ	สบตาผู้ฟังตลอด แต่อาจยัง ไม่ทั่วถึง	ไม่ค่อยสบตา หรือมองอยู่จุด เดียว
8. ความกระชับชัด ของเนื้อหา	เนื้อหาฟังเข้าใจและติดตาม ได้ง่าย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่สับสนหรือไม่คลุมเครือ	เนื้อหาส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ สับสน จะมีจุดที่คลุมเครือ บ้างในส่วนไม่สำคัญ	ยังมีความคลุมเครือและ สับสนอยู่บ้าง บ้างช่วงยังใช้ ภาษาที่ซับซ้อนเข้าใจยาก
9. ความน่าสนใจและ ประโยชน์ของเรื่อง	เป็นเรื่องที่ผู้ฟังสนใจและมี ประโยชน์อย่างชัดเจน	เป็นเรื่องมีประโยชน์และน่า ความสนใจพอสมควร	เป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจหรือ ไม่มีประโยชน์ต่อผู้ฟังเลย
ทักษะตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายประจำบท (ลักษณะสำคัญที่ต้องให้ความสนใจและวิจารณ์) :			
10. การเลือกหนังสือ ที่ใช้เป็นหลักเตรียม การพูด	เลือกหนังสือได้เหมาะสม มี เนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการ พัฒนาตนเอง, ชุมชน หรือ สังคม	เลือกหนังสือได้ดีพอควร อาจ ไม่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง โดยตรง แต่ยังมีประโยชน์ต่อ ผู้ฟัง	เลือกหนังสือไม่เหมาะสมเลย ไม่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง หรืออาจไม่มีประโยชน์ต่อผู้ ฟัง
11. ลักษณะเนื้อหา สาระที่นำมาพูด	เสนอเนื้อหาที่ผสมผสาน แนวคิดของตนเองโดยอ้างอิง สาระสำคัญจากหนังสือได้ อย่างครบถ้วน	เสนอสาระสำคัญจากหนังสือ ได้ครบถ้วน แต่ยังไม่ค่อยมี แนวคิดที่เป็นของตนเองสอด แทรกลงไป	ไม่ได้สอดแทรกแนวคิดที่ เป็นของตนเอง หรือเสนอ สาระสำคัญจากหนังสือเพียง บางส่วน(ไม่ครอบคลุม)

ประเด็นที่พิจารณา	ดี (เกินเกณฑ์)	พอใช้ (ผ่านเกณฑ์)	ต้องปรับปรุง (ตกเกณฑ์)
12. การปฏิบัติในระหว่างการพูด	พูดตามเนื้อหาในเอกสารประกอบการพูดที่เตรียมมาอย่างถูกต้อง สัมผัสสายตากับผู้ฟังดูเป็นธรรมชาติ แสบไม่เหมือนการอ่านจากบทพูด	พูดตามเนื้อหาในเอกสารประกอบฯ ที่เตรียมมาถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังไม่ค่อยสบตาผู้ฟัง หรือมีสะดุดติดขัดบ้าง แต่ไม่เห็นชัดเจน	พูดไม่ตรงเนื้อหาในเอกสารประกอบการพูด ส่วนใหญ่ก้มหน้าอ่าน ไม่สบตาผู้ฟัง หรือการพูดสะดุด ติดขัด ไม่ราบรื่น ค่อนข้างชัดเจน
ทักษะเพิ่มเติม (พิจารณาประกอบการวิจารณ์แต่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญตามบทพูด) :			
13. ลักษณะการพูดและคำฟุ่มเฟือย	อัตราส่วนเงยหน้าสบตา : ก้มหน้าอ่าน มากกว่าหรือเท่ากับ 70 : 30, ไม่มีคำฟุ่มเฟือยใดๆ เลย	อัตราส่วนเงยหน้าสบตา : ก้มหน้าอ่าน ประมาณ 60 : 40, มีคำฟุ่มเฟือยบ้างเล็กน้อย	อัตราส่วนเงยหน้าสบตา : ก้มหน้าอ่าน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 : 50, เห็นคำฟุ่มเฟือยอย่างชัดเจน
14. ความราบรื่นในการพูด	พูดพรั่งพรู, ไม่ติดขัด, ไม่ลืมนเนื้อหา ไม่หยุดเงยบนานๆ	พูดค่อนข้างต่อเนื่อง, ติดขัดหรือมีสะดุดบ้างเล็กน้อย	พูดไม่ต่อเนื่อง, มีสะดุดบ่อยๆ, มีนิ่งเงยไปนานๆ
15. คำควบกล้ำ / การออกเสียง ร-ล	ออกเสียงควบกล้ำ, ร-ล ถูกต้องเกิน 90 %	ออกเสียงควบกล้ำ, ร-ล ถูกต้องระหว่าง 60 - 90%	ออกเสียงควบกล้ำ, ร-ล ถูกต้องต่ำกว่า 60 %
16. การใช้ภาษาต่างประเทศ	ใช้เฉพาะศัพท์เทคนิคโดยอธิบายทุกคำ และใช้แต่คำที่ไม่มีคำแปลภาษาไทย หรือแปลไทยแล้วไม่เป็นที่รู้จัก	พูด(คำที่มีคำไทยอยู่แล้วหรือศัพท์เทคนิค)ปนอยู่บ้างเล็กน้อย บ้างครั้งไม่แปลหรือไม่อธิบายความหมาย	พูดติดปากอยู่ตลอด ทั้งที่มีคำไทยใช้ได้ หรือพูดแล้วไม่อธิบายความหมายหรือแปลเป็นภาษาไทยเลย
17. ปฏิกริยาของผู้ฟัง	ไม่มีการพูดคุยหรือลุกจากที่นั่ง, ให้ความสนใจตลอด	มีการพูดคุยหรือลุกจากที่นั่งบ้าง แต่ส่วนใหญ่สนใจฟัง	มีการพูดคุยหรือลุกจากที่นั่งตลอด, ไม่สนใจฟัง
18. การอ้างอิงแหล่งข้อมูล	ทุกครั้งที่ยกเอาข้อมูล, คำพูด หรือบทประพันธ์ของผู้อื่นมาก็แจ้งที่มาหรือต้นตอเสมอ	แจ้งที่มาหรือต้นตอของข้อมูล คำพูด หรือบทประพันธ์ที่ยกเอามาพูดได้เพียงบางส่วน	ไม่แจ้งที่มาหรือต้นตอของข้อมูล, คำพูดหรือบทประพันธ์ที่ยกเอามาพูดเลย

ประเด็นสำคัญในการพิจารณาให้ผ่านบทที่ 13

- ใช้เวลาอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด คือ ไม่มากหรือน้อยเกินกว่าช่วงบวก-ลบ 1 นาทีของเวลาที่กำหนดให้
- ต้องใช้เรื่องเล่าแต่มีลักษณะของสุนทรพจน์ คือ สังเกตเห็นส่วนคำนำ เนื้อหา และสรุป ได้อย่างชัดเจน
- ต้องไม่เป็นการนำหนังสือมาแนะนำตลอดการพูด (แต่ในช่วงหนึ่งของการพูดจะต้องแจ้งรายละเอียดที่จำเป็นของหนังสือ เช่น ชื่อหนังสือ, สำนักพิมพ์, ชื่อผู้แต่ง เป็นต้น)
- ต้องไม่เป็นการพูดวิจารณ์หนังสือที่ยกมาเป็นหลัก ว่าหนังสือนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร แต่เป็นการอ่านแล้วดึงเอาแนวคิดหลักที่สำคัญๆ ของหนังสือออกมาขบคิดต่อ แล้วนำเสนอในเชิงวิจารณ์แนวคิดนั้นๆ ในแง่บวกหรือลบ ว่าแนวคิดจากหนังสือนั้นดีหรือไม่ดีในแง่ใด
- ต้องไม่เป็นการย่อความเอาสาระของหนังสือมาสรุปแล้วพูดให้ฟังล้วนๆ แต่ต้องมีการสอดแทรกแนวคิดของตนเองผสมผสานกับสาระสำคัญของหนังสืออย่างเหมาะสมและเหมาะสม
- ต้องเขียน(พิมพ์)บทพูดที่มีเนื้อหาและลำดับหัวข้อตรงกับที่จะพูด มาให้แก่ผู้วิจารณ์เฉพาะตัว ผู้วิจารณ์ทั่วไป และกรรมการ แล้วจะต้องพูดให้ตรงกับบทนั้นให้มากกว่าร้อยละ 80 ของเนื้อหาขึ้นไป
- ต้องไม่เป็นการก้มหน้าก้มตาอ่านบทที่เขียนมาตลอดการพูด จนแทบไม่เงยหน้าสบตาผู้ฟังเลย